

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Strategienota Vlaanderen – Verenigde Staten van Amerika

1. SITUERING

In de Beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking wordt aangegeven dat in de loop van de huidige regeerperiode een aantal geografische en thematische referentiedocumenten zullen gemaakt worden die de krachtlijnen uitzetten voor de internationale activiteiten van de Vlaamse overheid in een bepaalde regio of over een bepaald onderwerp. Het betreft onder meer beknopte strategienota's voor de bilaterale samenwerking met onze belangrijkste partnerlanden waarin de samenwerking met deze partners geconcretiseerd wordt.

De bedoeling van deze strategienota is te schetsen waarom en op welke wijze de Vlaamse Regering relaties aanknoopt met de Verenigde Staten van Amerika (VS), Vlaanderens belangrijkste partner buiten de EU. Eerder dan een alomvattende beschrijving van alles wat Vlaanderen doet in de VS, is het document opgevat als een overzicht van de belangrijkste doelstellingen die de regering zich tegenover de VS stelt evenals de instrumenten die moeten helpen die doelstellingen te bereiken. Op die manier biedt het een houvast om er de acties van de Vlaamse overheid te stroomlijnen en vormt het ook een leidraad voor andere Vlaamse actoren (middenveldorganisaties,...) die toenadering zoeken tot Amerikaanse partners. Het verder uitbouwen en versterken van de banden met de VS en deze valoriseren ten behoeve van Vlaanderen en de Vlaamse economie op lange termijn vraagt immers een gezamenlijke inspanning van publieke en private actoren aan beide kanten van de Atlantische oceaan.

De strategienota is opgebouwd uit vier hoofdstukken. In hoofdstuk 1 wordt een beeld geschetst van wat de VS concreet voor Vlaanderen en de Vlamingen betekent, zowel vandaag als in het verleden. Vanuit deze uitgangspositie wordt in hoofdstuk 2 gefocust op de kansen die de VS voor Vlaanderen biedt en waarop Vlaanderen vanuit haar eigen sterktes kan inspelen. Op basis van deze context worden dan in de twee laatste hoofdstukken de doelstellingen en bijhorende instrumenten geïdentificeerd.

De nota schuift 7 doelstellingen naar voren:

1. De VS behouden en versterken als strategische handelspartner en buitenlandse investeerder
2. Intensievere samenwerking met kennisinstellingen, onderzoeks- en innovatiecentra uitwerken met bijzondere aandacht voor een wederkeriger uitwisseling van studenten, docenten en onderzoekers
3. De culturele relaties van Vlaanderen met de VS versterken
4. De VS als een van de focusmarkten van Toerisme Vlaanderen verder uitbouwen om het toerisme te ontwikkelen tot een economische groeimotor tegen 2020
5. De Vlaamse diaspora in de VS actief betrekken bij het Vlaams buitenlands beleid
6. Vlaamse beleidsexpertise sterker uitspelen in de VS
7. De naamsbekendheid van Vlaanderen vergroten

Deze doelstellingen staan uiteraard niet los van elkaar maar werken wederzijds versterkend. Om de samenwerking met de VS te bevorderen en er haar belangen te verdedigen heeft de regering er de beschikking over een netwerk van eigen diensten met specifieke taken en doelgroepen: een Algemeen Afvaardiging van de Vlaamse Regering (AAVR), zes vestigingen van Flanders Investment & Trade (FIT) en één buitenlandkantoor van Toerisme Vlaanderen. Dit netwerk van de Vlaamse overheid in de VS is dan ook het belangrijkste middel om de vooropgestelde doelstellingen te realiseren, en dit onder de noemer 'Team Flanders USA'. Hierbij staan vier uitgangspunten centraal:

1. in het belang van Vlaanderen is een coherent en efficiënt optreden naar de buitenwereld een conditio sine qua non. Het gemeenschappelijk doel van 'Team Flanders USA' is immers om er Vlaanderen in al zijn facetten sterker te positioneren en er de belangen van Vlaanderen maximaal te behartigen. Om op coherente wijze naar buiten te treden, ageren de verschillende actoren binnen 'Team Flanders USA' daarom complementair aan elkaar. Die complementariteit volgt uit het verschil in taakstelling en doelgroepen, door gebruik te maken van elkaars netwerk en door, waar relevant en nuttig, gezamenlijk naar buiten te treden. Om die synergiën en mogelijke gemeenschappelijke acties te identificeren fungeert de Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering als coördinator op basis van het principe van primus inter pares, vanuit zijn "helikopterzicht" en nauwe contacten met het politieke veld in eigen land en in het gastland.
2. Het uitbouwen en bewaken van een weldoordacht imago ter plaatse als 'state of the art' regio in het centrum van de EU vormt een overkoepelende opdracht van 'Team Flanders USA', in lijn met de taakstelling en doelgroep van iedere actor;
3. Door de aard van het politieke landschap in de VSA en het verschil in schaalgrootte worden de beschikbare middelen gefocust ingezet, dus eerder op concrete samenwerkings-, promotie- en prospectie-activiteiten, en op dienstverlening, binnen de Vlaamse bevoegdheden dan op algemene buitenlandse politiek, en in lijn met bovenstaande doelstellingen;
4. Het realiseren van de doelstellingen gebeurt daarom waar relevant en nuttig in samenwerking met het federaal diplomatiek netwerk (Belgische Ambassade en Consulaten-Generaal) en het netwerk van ereconsuls, in het bijzonder voor politieke contacten, en met andere instellingen en verenigingen die de bilaterale banden tussen Vlaanderen/België en de Verenigde Staten ondersteunen.

Naast haar netwerk in het buitenland heeft de Vlaamse overheid ook vanuit Brussel enkele bijkomende instrumenten voorhanden om mee de vooropgestelde doelstellingen te realiseren. Het gaat hierbij om enkele financiële instrumenten (beurzen,...), de werkingssubsidie voor de stichting Vlamingen in de Wereld en de rol van het Departement internationaal Vlaanderen. Een indicatie van hoeveel de Vlaamse overheid jaarlijks spendeert aan bilaterale samenwerking met de VS is toegevoegd als bijlage aan de strategienota.

2. ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIEN

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 8 november 2016.

3. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand van de Vlaamse Gemeenschap.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Een reguleringssimpactanalyse is niet vereist.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar goedkeuring te hechten aan het ontwerp van Strategienota Vlaanderen - Verenigde Staten van Amerika;
- de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid, te belasten met de verdere uitvoering van deze beslissing.

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

Bijlagen:

- strategienota
- advies Inspectie van Financiën